Ч. 73 Второк 1 (13) цьвітня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвіка Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бесїда Є. Е. п. Президента Міністрів ґр. Казим. Баденї'го,

виголошена на засїданю Палати послів Ради державної дня 7 с. м. в дискусиї над справою виборів в Галичинї, звучить після стеноґраму:

Прийшла вкінци дожидана з тугою хвиля, в котрій має ся нагоду говорити о виборчих надужитях, іменно о галицких виборчих надужитях, отже також о „польскім господарстві“ (polnische Wirtschaft). Висока Палата позволить менї займити ся трохи ширше тим предметом. Не обмежу ся виключно на темі о виборчих надужитях, але позволю собі також оповісти не одно о виборчих вибриках і о тероризмі *(славно, славно!)* А коли я зазначив, що теперішна хвиля була вижидана з якоюсь тугою, то сказав я се з розвагою, бо гадаю, що Панове вислухавши мої обширні виводи, признасте також мою гадку вповні оправданою. Позволите менї Панове поговорити цїлком отверто і щиро о руху в Галичинї і о єго ґенезї.

Колу польскому в Радї державній припало в житю політичнім послїдного десятилїтя визначне становище. Не хочу близше над тим розводити ся о скілько то становище було вислїдом загального політичного і парляментарного розвитку, або о скілько треба єго уважати вислїдом орґанїзациї і цїлого поступованя Кола польского. Констатую лише сам факт. Однакож той факт, Панове, іменно значінє умiркованого і відданого умiркованим політичним засадам клюбу, був тернию в оцї для деяких скрайних і переворотних елементів. *(Дуже добре).*

Але тут приходить ще одно; як раз тому що політична діяльність польского Кола була обнята все рамами уміреня і числила ся безнастанно з інтересами Держави, виходило звідси само собою, що в головній річи постава Кола польского відповідала цїлям державного заряду в краю і що в наслїдок тої, так пожаданої для інтересу публичного гармонії рішаючих чинників, зискано скріплене одної і другої сторони.

І в тім, Панове, найдете розвязку загадки, а бодай дорогу до єї розвязки. Атак мусїв бути довершений з двох сторін, з одної против Кола польского, з другої против властий і урядників галицких. А хоч то річ невідрадна, то преці дуже займаюча слїдити перебіг тої ігри і єї вислїд. Маємо тут перед собою — що так скажу — щось в родї політичної психольоґії. Отже з одної сторони виступає ся при кождій нагодї против Кола польского і єго політичної тактики, кидає ся клевети і підозріває ся ту тактику, з другої-ж сторони підбурює ся маси против поваги власти в краю, а попри те докладає ся всїх заходів, щоби стероризовати стан урядників, стероризовати іменно в той спосіб, що надуживає ся свободи слова і парляментарної трибуни до того, щоби кожду хочби найдрібнїйшу неумістність, похибку, підносити до великого значіня, перекручувати, представляти в фальшивім і ненавистнім сьвітлї (*Грімкі оплески*). Рівночасно-ж докладає ся всяких сил, щоби зробити цїлком неможливим енерґічне але леґальне поступованє і представляти єго зараз як тяжке надужите і яко насилуванє і тамованє свобідного виконуваня прав, признаних конституциєю. В такім поступованю, Панове, єсть метода і спритне виховане.

А посеред тої підпальної роботи судилось, що Найвисша ласка Єго Величевства Цїсаря поставила на чолї Правительства личність, котра походить з того краю, в котру яко начальника краєвої Адмінїстрациї ударяли закиди, підношені против властий. Тодї очевидно невдоволене мусїло дійти до найвисшої степени; сила атаків перейшла всяку міру, дотеперішні средства і жалоби вже не виставали, треба було піти дальше, отже внести занепокоєнє і розширити єго серед народу. Нечуваний тероризм, котрого приміри наведу ту зараз, примінювано до супокійного населеня (Голоси: *Так!*), дрімаючі все серед мас пристрасти розбуджовано, а скоро лиш власти хотїли против того дїлати, зараз зривала ся буря жалоб на надужитя, насильства і обмежене прав.

До Вас, поважані Панове, доходить завсїгди лиш зазив, щоби ставати в обороні признаних конституциєю прав і спонукати відпору надужить. Але кожде правительство має ще й инші обовязки, а іменно перший обовязок кождого упорядкованого устрою державного: боронити спокою публичного і публичного порядку (оплески), а заразом охороняти ті права свободи, котрих нїхто з нас не хотїв би утратити, але охороняти їх зі всїх боків (оплески), отже також против тої терористичної аґітациї, котра вільна від всякої одвічальности, не усту-

Крета і Македонія.

Кілько разів читає ся нинї вісти з Крети, приходить мимо волї на гадку славний в давній давнинї лябіринт кретийского короля Міноса — будинок з таким множеством крутих сїний і комнат, що коли хто туди раз зайшов, то вже не міг вийти з відтам назад на сьвіт божий; заблукав ся і ставав ся жертвою Мінотавра (Міносого бика), потвори-чоловіка з головою бика, котрий без милосердия пожирав людий, що або добровільно зайшли туди, або були з гори призначені на то, щоби своїм тїлом живити ту потвору. Чи був дійстно такий лябіринт на Креті, чи нї, о тім можна спорити, бо то було в часах, з котрих майже й слїду не лишило ся; що не було згаданої потвори, то річ певна, бо то був не що иншого як лиш фенїкійский божок Ель, котрому в жертву приношено людий. Але то річ певна, що в наших часах віджив давний лябіринт з своєю потворою, з'їдаючою, людий на ново. Держави европейскі, що взяли ся робити лад на Креті, залїзли як би в дійстний якийсь лябіринт, з котрого не можуть тепер вийти, а давна казочна якась потвора прибрала нинї вид війни, котра що раз більше поїдає людий, і тих, що добровільно влїзли до кретийского лябіринту і тих, котрих туди умисно висилають. Звістно преції, що на Креті не лиш магометани ріжуть християн, а християни Греків, але вже й згинуло кількох австрийских вояків, висланих для удержаня порядку. На Креті настав нинї повний розлад і мимо того, що майже доокола цїлого острова стоять европейскі кораблї воєнні, а в декотрих побережних містах єсть навіть і залога европейска, нема на острові анї спокою анї порядку, ба що більше кретийска запутанина перекинулась вже й на европейску сторону. З Елясони, міста в турецкій Тесалії, котра вже зачисляє ся до македоньскої провінциї, положеного недалеко грецкої границї наспіла вість, що відділ грецкого войска зложеного з 3000 людий переступив вже границї і розпочав війну. Ту вість потверджують і з Константинополя, звідки знов доносять, що головний командант турецкої армії на грецкій граници одержав приказ виступити безпроволочно супротив Греків, скоро би показало ся, що то не звичайні собі повстанцї, але правильне грецке войско розпочало перші кроки воєнні.

Так отже кретийска запутанина перекидає ся вже й до Македонії, де досить всїлякого пального материялу і треба лиш слабої искри, щоби єго підпалити. Може дуже легко бути, що на всходї покаже ся незадовго зловіща червона луна і пілле ся кров, заким ще будемо могли добре зміркувати що і де стало ся. В таких часах загальної трівоги буде чей цїкаво довідати ся дещо близше про ті сторони, де смерть робить тепер своє жниво і де дозріває материял під єго косу. Зачнемо отже насамперед від Крети, а відтак перейдемо до Македонії, а будемо при тім держати ся справоздань тих ґазет заграничних, котрі повисилали на місця подій своїх специяльних кореспондентів і одержують відних досить точні вісти. Розуміє ся, що годї все брати за безусловну правду, що ті люди пишуть, хоч би они в своїх справозданях були як найточнїйші і найсовістнїйші, бо коли вже в часах спокійних нераз дуже трудно дійти правди, то тим труднїйше то в часах загального заколоту. Але все-таки загальне враженє, якого ті люди зазнають на місци, мусить бути досить вірне. Коли ті справоздавці майже загально і безусловно приписують більшу вину християнам на Креті, як Туркам і магометанам, то се й зовсїм понятно і не без причини. Християни Греки, змагаючі до висвободженя себе зпід турецкого пакованя, виступають і мусять виступати яко сторона зачіпаюча, підчас коли Турки і магометани мусять стояти на становищи більше оборонним. Сим і дасть ся пояснити той на око односторонний погляд в справозданях з поля війни. Що й Грецию собі дехто легковажить, се також стане ясним, коли зважить ся, що так маленька і фінансово подібно як і Туреччина зруйнована держава, котра може і мусить числити лиш на свої власні сили, важить ся ставити опір цїлій Европі. А вже-ж геройством сего не можна назвати, хоч і яку мало би ся симпатию для Грециї. Поступованє єї можна оправдати хиба лиш тим, що сьмілому нераз само щастє помагає. Чи оно поможе Грециї, се покаже будучність; доси знайшла Греция у держав европейских, навіть так до недавна собі близьких як Росия лиш слова осторогн і доброї ради.

О подїях на Креті можна лиш поважно говорити, але мимо того хочемо тут навести замість вступу гумористичне справоздане о подїях в Грециї, яке недавно тому помістила віденьска Reichswehr, бо оно не лиш повне дійст-

пае ся від ніякого средства, щоби лиш переперти свою волю. (Оплески).

Кладу вагу на то, щоби тут нині заявити, що Правительство єсть сьвідоме того обовязку свого і єсть рішене сповнити его серед всяких обставин і в цїлім обемі. (Грімкі брава і голосні оплески).

А тепер, поважані Панове, позвольте, що заким приступлю до представленя всїляких подій, мимоходом лиш зверну увагу Панів на дві обставини, а увзглядпити їх потреба конче, особливо тим з вас, котрі краю на знають.

Один єсть факт, і то факт сумний, а іменно, що уровень просьвіти галицкої людности взагалї в порівнаню з иншими краями коронними єсть значно низший (Голоси з лївиці: Чому не підносите его?) Мушу однакож виставити краєви сьвідоцтво, що від коли старане о школу до него належить, від коли займає ся просьвітою народу, не лиш нїчого не занедбав, але ще й часто працював понад свої сили, щоби направити давне занедбане. (Браво, браво!) Друга обставина єсть та, що край не має майже ніякого промислу. Наслідком того єсть мало осередків, а людність єсть розкинена. Що правда, мають аґітатори через то труднїйшу справу з приступом до людности; але коли накопець той приступ знайшли, тогди вже не в їх силї єсть хоч би навіть хотїли, з гори означити і знати, що з тої аґітациї виродить ся і що з неї вибуяє. Ті дві обставини, мої Панове, позвольте, що Вам пригадаю, а тепер зроблю досить обширний ужиток з материялів, які що-до виборів маю під рукою.

Я поділив собі той материял на три катеґориї. Перший творять невідрадні вибрики виборчі, в котрих і жите людске стало ся жертвою, і в котрих суть ранені, може ще нинї не вилїчені, підчас коли тим, на котрих спадає одвічальність за ті рани, може нинї дуже добре вести ся. (*Знаменито!*) Друга катеґория обнимає найяскравійші случаї тероризму, а третя доставить вам доказу, що на основі кождого донесеня в часописях, кождої телеґрами, кождого зажаленя, котре я підчас акциї виборчої одержав, я безпроволочно велїв робити доходженя. Докажу вам також, як обаламучено публичне мнїнє неправдивими відомостями подаваними в часописах. (*Браво, браво!*)

(Дальше буде).

Новинки.

Львів дня 12-го цьвітня 1897.

— **На дохід приютів для руских дітий в Перемишли** устроює завязаний в тїй цїли комітет вечер з танцями в другій половинї мая. А позаяк в склад комітету увійшло велике число панночок, то той вечер носити буде назву „дївочого вечера“. Комітет заявив бажане, щоби всї женщини, беручи участь в тім вечерку, явили ся в пароднїм строю; однакож коли би се було поодиноким особам неможливе, то вільно їм явитись і в туалєті вечерковій. Запрошеня розішле ся в відповіднім часї. В виду благородної цїли комітет надієсь на громадну участь як міскої так і доохрестної публики.

— **О. Евгеній Гузар,** катихит мужеской семинариї учительской у Львові, іменований дїйствним совітником митрополичої консисториї.

— **Реколєкциї** для членів львівского товариства ремісників „Зоря“ і для їх родин відбудуть ся сего тиждня почавши від дня 12-го с. м. Кождого дня розпочинатись будуть реколєкциї точно о годинї 8-ій вечером.

— **Крадіж коний.** Син господаря з Ременова, Костя Беня, 20-лїтний паробок, привіз в четвер минувшого тиждня до Львова солому на продаж. Конї мав красні, варгости звиж 200 зр., іменно був у него карий кінь з білим заднім копитом і гнїда кобила з звіздою на чолї і бородавкою на оцї; він був також порядний, лише в тім була біда, що паробок не знав повертатись в більшім містї, де тілько „промисловців“ лише жде на недосьвідних людий. Скинувши солому, паробок вертав до дому і коло костела сьв. Анни при Городецкій улици позволив сїсти на віз якомусь на вид порядному господареви, що просив, аби его підвіз до Жовківскої рогатки. На Краківскій площи спитав мнимий господар паробка, чи не треба ему чого купити. Паробок пішов до поблизького склепу купити чорнила до чобіт, а незнакомого лишив на возї пильнувати коний. На площи як звичайно було глїтно: множество людий, фіякрів і трамваєвих возів. За кілька хвиль вийшов паробок зі склепика, але не найшов вже нї воза, нї коний, нї незнакомого. Наробив крику, збігли ся люди і пояснили ему, що незнакомий був без сумнїву злодїєм. Паробок дав зараз знати до поліциї і жандармериї, однако минуло богато часу, заки зателефоновано на всї рогатки о тім, що стало ся, так, що злодїй всиів ще перед тим виїхати за місто. Доси не має пошкодований нїякої вісти о своїй стратї і обіцяв 20 зр. нагороди тому, що навів би его на слїд украдених коний.

— **Потонули в ріці Бузї** дня 3-го с. м. три дївчини з Сільця-Бенькова коло Камінки струмилової. Молодіж зі згаданого села, положеного по обох берегах Буга, ходить на роботу в лїс. Моста на ріці нема і тому мусять они переплиavати ріку човном. Дня 3-го с. м. сїло на човен шестеро людий. Човен перевернув ся на серединї ріки і троє дївчат потонуло. Тїла двох з них найдено зараз, тїло третої попило з водою.

— **Обманьства еміґрацийні.** В Чортківщинї, в Білій, приарештувала жандармерия аґента Ружицкого, котрий в поганий спосіб баламутив нарід, забираючи від них по 75 кр. нїби то на стемпель і в той спосіб зібрав понад 200 зр. Обманця відставлено до чортківского суду.

— **Убийство мужа.** В Йорданові, в західній Галичинї, убила Катерина Опршендкова сокирою свого чоловіка Матія. Убийство видало ся аж по кількох днях, а тодї убийниця віддала ся сама в руки суду. Убитий мав всего 25 лїт і оженив ся був лише перед роком. З жінкою жив в незгодї і часто приходило між ними до суперечки. В наслідок одної такої сварки Катерина загадала позбути ся чоловіка і допустила ся страшного злочину.

— **Злодій послом.** Посол Мітермаєр обжалував реставратора Шумаєра, у котрого був давнїйше на службі за кельнера, що Шумаєр назвав его злодїєм. При розправі заявив Шумаєр, що Мітермаєр свого часу вийняв ему зпід подушки 9 зр. і на доказ показав три листи Мітермаєра, де він признає ся до свого злодїйства. Судя не видав вироку, а віддав сю справу карному судови, бо заходить підозріне сповненого злодїйства. Товпа народа, що очікувала перед судом кінця розправи, привитала Мітермаєра окликами: „Бережіть кишенї!“

— **Слово „фіякер“** походить від сьв. Фіякріюса, що після леґенди жив пустинником коло місточка Мо у Франциї (ум. 670 р.), ведучи побожне жите і несучи ближним поміч і потіху. Від него одержали назву загально уживані нинї вози, заведені за часів короля Людвика XIII. В Парижи біля костела сьв. Фіякріюса стояла тогди гостинниця, що замісць вивіски мала образ того сьвятого і називала ся „Saint Fiacre“. Перед тою гостинницею ставали перші публичні вози, які й названо пізнїйше фіякрами.

ного дотепу, але й містить в собі деякі здорові погляди. Згадана ґазета вибрала собі за справоздавця не кого иншого лиш самого Геродота, батька письменства історичного, та каже: „Всїлякі причини спонукали нас до сего вибору. Насамперед пан Геродот єсть вже що найменше від 2376 Греком, підчас коли прочі, живучі тепер Греки ледви чи можуть тим повеличати ся, що від так давна суть Греками. (Грецкий король Юрий І. єсть Греком від 30 марта 1863 р.; він єсть сином даньского короля Християна ІХ. і родив ся в Копенгазї а в згаданім роцї вибрано его грецким королем головно заходами Анґлїї, Росиї і Франциї — *Ред.).* Отже пан Геродот знає ся на грецкій традициї далеко лїпше, як хто небудь иньший. Відтак пан Геродот вже перед 2330 лїтами мав яко журналїст велику славу, котрої єму ще й нинї нїхто не відмовить“. — Справоздане п. Геродота, датоване з Атин, 668 олімпіяди звучить:

....Аж в часї, коли настала весна, почали ся і на острові Міноса та Ідоменея, на Кретї, ті події, котрі там уважають ся за добрий, старий і сьвятий звичай, а котрим вже не дивує ся нї Єллин нї варвар. Оба народи, що жиють на просторім острові, виступили оден против другого і по обох сторонах були легко і тяжко збройні. Але ті, що називають себе Єллинами, заявили, що хотять виборюти свободу для острова, а тамті знов, що слухали приказів великодержця у Візантиї, казали, що мусять боронити ся від того. А по правдї обі сторони мали одну і ту саму цїль: Кождий з них хотїв забрати другому его власність, бо кождий так само розважав, що мав би лїпше господарство, як би ще мав і хату другого. Отже стали убивати одні других, та своїми приладами, котрими метали огонь, наробили такого неприятного шуму, що не лиш були би прогнали з гори Ида всї німфи, котрі там колись виховували Зевеса, але й звернули увагу сусідів на свою народну забавку. Та й великодержець у Візантиї пробудив ся; але не знаючи, що робити заснув знову. А я й не дивую ся тому, що так стало ся.

Аж ось стало ся, що горожани в містї Палляс Атини дуже обрушили ся, бо й они хотїли щось собі роздобути, коли би на острові Ідоменея можна щось роздобути. Отже вийшли на площу в Атинах і зажадали від архонта, котрого їм король установив за сатрапу, щоби велїв узброїти триреми (судна з троима лавами весел) і плисти на Крету. А архонтом був тогди Делїянніс, син Делїянніса. Той був навик до того, що его невільник мусїв що дня єму казати: „Пане, памятай на грецкі довги державні“. Та его навичка була так велика, що він і тепер до старшини міскої відозвав ся: „Мої панове, памятайте на грецкі довги державні“. Але старшина не хотїла того й слухати та відповіла, наводячи слова Гомера в свобіднім перекладі: „Хочемо Крету зрушити, хоч она вже зрушена“. Тогди Делїянніс, син Делїянніса пішов до короля Ґеорґіоса, сина короля північних варварів, і сказав до него: „Володїтелю, не годить ся прецї, щоби Турки, котрі вже тілько наробили лиха Кретийцям — Делїянніс, син Делїянніса, забув на то, що Кретийцї наробили Туркам — не дістали кари за то, що наробили. Длятого зроби тепер то, чого домагають ся від тебе горожани“. Отся его бесїда мала на думцї передовсїм месть, яку треба було сповнити; але до сих слів любив він ще додавати, що Крета єсть все таки красним краєм, що там суть всїлякого рода овочеві дерева, та й земля там така, що годить ся, щоби стала ся власностию лиш самого короля з поміж всїх смертельних. Але король Ґеорґіос, що був сином якогось короля північних варварів, лиш зітхнув і сказав: „Памятай на грецкі довги державні“. Але Делїянніс, син Делїянніса, що правда, трохи задрожав; відтак же виркнув в ту сторону, де лежить край, що дозволив Кредітосови Ліонайосови (*Ліонське товариство кредитове у Франциї — Ред.)* виставити рахунок для провізоричного правительства на Кретї. Тогди королеви стало веселїйше на души і клопіт его ізза талантів став менший. А всеж-таки зітхнув ще раз, а коли пригадав собі на слова Леонїдаса, короля Спарти, сказав: Ой! Коби то ми могли воювати в тїни (якої великої державн)!

Та й стало ся так, що Єллини постановили узброїти фльоту. Отже велїли зібрали шість малих кораблїв в Пірейскім портї та назвали то фльотою і аж кричали з радости, коли побачили таку силу. Та я й не дивую ся тому, бо знаю добре з давнїйших часів, що колись то Атини самі поставили проти Перзів 180 суден, заким побили їх коло острова Салямis. А головний провід обняв Ґеорґіос син Ґеорґіоса, та зложивши богам жертву, пустив ся сьміло на море.

Але скоро великодержець у Візантиї від поспішних посланців, що прибули до него по довгих дротах, довідав ся, що стало ся, занепокоїв ся дуже в своїм умі. Отже постановив спитати ся не лиш своїх ефорів, але також і віднести ся до ворожки. А що Пітию в сьвятини в Дельфі скинули вже з еї уряду, то замість неї роздає тепер инша ворожка велику мудрість. Тоту ворожку називають конференцию амбасадорів у Візантиї, і як я то чув та від многих довідав ся, має то бути велика і могуча ворожка, котрої ворожба нагадує зовсїм ворожбу Пітиї в Дельфі. До тої ворожки, котру многі уважають за сьвяту, віднїс ся вели-

Телеграми.

Атини 12 цьвітня. Вчера мала відбути ся стріча російского консуля з кретийскими повстанцями. В Ретимні стоїть 1200 мужа російского войска. — Видано приказ, щоби на турецко-грецкій граници уникати всякого нового конфлікту межи правильним грецким войском а Турками. Правительство грецке не знало нічого о нападі повстанців на Турків. Одвічальність за зачіпку спихає Греция на Турків, котрі перші стали стріляти на Греків. Міністерство війни стоїть безупинно в телеграфічній звязи з наслідником престола і войсковими комендантами в Тесалії. — Повстанці заняли Бальтіно і держать 800 турецких вояків в облові в касарни; зловлених 9 Турків вислали до Калябака. З Трікалї доносять, що грецке войско держало ся неутрально і почало стріляти, аж коли его зачіплено. О самій битві не звістно нічого певного. Мало згинути двох грецких повстанців і трох італіяньских охотників.

Константинополь 12 цьвітня. Едем-паша дістав приказ машерувати до Лярісси, де стане за три дни.

Константинополь 12 цьвітня. Напад Греків наступив в трох місцях межи Дірката а Мецово. Турки кажуть, що правильне грецке войско перше зачепило, але его відперто. Турки стратили коло Крані одного убитого. Страти Греків суть великі; 1 офіцир і 17 вояків дістало ся до неволї. Два грецкі судна хотїли коло Превоси висадити на беріг 700 людий, але вистріли з кріпости не допустили до того. Один корабель затоплено; 1400 Греків напало на Нарду але по одногодинній борбі відперто їх.

Переписка зі всїми і для всїх.

Оповістка.

З причини, що укінчене будови пятикопулової церкви в місточку Стоянові на се літо з браку материялу буде застановлене, припоручаємо всїм до важної будови концесіонованого майстра мулярского Антония Сумика з Олеська, повіта золочівского, котрого знаємо яко чоловіка тверезого, совістного, працьовитого і зручного майстра. Адреса: Антоний Сумик в Олеську, почта в місци. — Данило Сайкевич, Теодор Лагода, Андрій Пилипець, Михайло Ткачик, Стефан Вілюра, Василь Волос.

І. Г. Г.: З Вашого опису можна лиш тілько здогадати ся, що Ви маєте ревматизм, але чи дійстно, як Ви кажете, в „жилах", чи може в мязах (мушкулах) і в котрім іменно місци, того не видівши Вас годї знати і давати якусь раду. Рада на ревматизм єсть — свого часу писали ми обширно про ревматизм і ліки від него. Коли хочете, то подайте свою адресу, а вишлемо Вам ті числа, де писало ся про ревматизм, бо случайно маємо їх під рукою. Тут скажемо Вам лиш тілько, що лїчити ся треба нераз дуже довго, а ліків треба добирати, бо не можна сказати, чи котрийсь на певно поможе. Даючий Вам відповідь дістав був ревматизму в руку і лїчив ся мало що не цїлий рік, а через півтора місяця мусїв день в день ходити до лікаря до масованя і електризованя. Ліків уживає ся внутрішних, а то порошку саліцилевого або саліпіріни. Очевидно мусить лікар їх заординувати, коли їх потреба. Яко зверхних ліків, до розмащуваня уживає ся мурашкового або камфороного спіритусу, масти з іхтіолю і т. п. В многих случаях дуже помагає коли обложити часть тіла діткнену ревматизмом горячим піском. Також дуже добре есть ходити часто — коли би се впрочім не було кому шкідливо — до парнї або уживати теплих купелїв. Наконець, особливо на ревматизм мязовий помагає дуже масоване (розмащуване і відповідне гнетене тіла) і електрика. Розуміє ся, що масувати і електризувати може лиш лікар, котрий то уміє і має до того відповідні прилади. Найлїпше длятого удати ся до лікаря, а що курация мусить з конечности довше потягнути ся, то найлїпше зробити з лікарем умову. Коли би то годї було, то пробуйте огрівати теплим піском або може ходїть до парнї, коли єсть в місци і коли би Вам то не шкодило, а в парни ужпвайте дубової мітелки і натріпуйте нею болячу ногу. — **В. В. в Н.:** В Радї державній поставлено тепер знову внесене о поліпшенє долї, але чи що з того буде— годї знати. — **Учитель в Черв.:** То діти, котрим ще треба опіки родителїв. Коли ж Сестри Милосердия не можуть їм знайти помочи, то як ми то можемо зробити. Впрочім так маленькі дїти 7 і 12 лїт не радили би ми вивозити сьвітами, виривати їх із звязи родинної. То преці не невільники з Африки. Треба в місци, дома помагати родителям, щоби могли виховати свої дїти під своїм оком. То дуже красно, що Ви таким ділом займаєте ся і хотїли би другим помочи, та жаль, що не можете. Але у Вашій стороні — о скілько знаємо — знайшлись би другі, котрі би то могли. Що до старшого хлопця то не знаємо, яку клясу він скінчив. Може би его можна помістити в якій бурсї в Коломиї або в Тернополи, але очевидно аж в початком шкільного року. Аж до того часу мусїв би бути дома. Під конець сего року шкільного, але вчасно треба би віднести ся до заряду згаданих бурс. Друга дитина нехай лишить ся при матери і нехай она посилає ї до школи. Та чей Сестрам Милосердия не завадить і они сповнили би лиш милосердиє, коли б позволили матери держати хлопця при собі хоч би й до 12 року. Вивозити маленьку дитину до Львова не радимо, бо скорше чи пізнїйше сама одна серед чужих людий і в инших обставинах може дуже легко змарнїти і зледащіти, а так замість помочи вийшла би ще лиш шкода. Хто-ж схоче приймити семилїтну дитину? Не радьте і матери і Сестрам Милосердия везти дитину до Львова, хиба що були би певні того, що дитина буде добре забезпечена.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати ані марок ані карт кореспонденцийних до відповіди).

кодержець, а відтак, коли дістав відповідь, ломив собі довго голову над тим разом з своїми мудрцями. Бо ворожка обіцяла що все зробить ся для великодержця, що буде потреба, лиш то не зробить ся, чого буде найбільше потреба. І великодержець згадав собі на Кройзосі тричи з горем вимовив імя: „Солон!"

Тимчасом стало ся, що Ґеорґіос, син Ґеорґіоса, приплив з своїми кораблями до острова Мельос. Але коли звідтам хотїли плисти дальше, вхопив їх Бореас (північний вітер) з великою силою, і так стало ся, що із тих шести кораблїв лиш чотири побачили шпилї гори Іда на острові Крета. А там, коло острова застали вже богато тріремів, котрі вислала туди Пітия, звана також конференциєю амбасадорів, і нїхто не знав того докладно на що. Бо і до командантів своїх кораблїв промовила Пітия на свій лад, і той, що мав під собою кораблї великої скитийскої держави (Росия), заявив, що не має ніяких інструкций. Мимо того грозили они Ґеорґіосови, синови Ґеорґіоса, та заказали єму виходити на беріг. Але він не зважав на Пітию, лиш велїв своїм людем з кораблїв стріляти на варварів великодержця та вислав на остров кількох людий з великими машинами до киданя огню.

Але стало ся було вже давнїйше, що великодержець у Візантиї установив був на острові Креті сатрапа; той називав ся Беровичпаша, а чиїм він сином був, того не знаю. Тому вже давно несподоба се то було, що діяло ся на Креті, але що він не міг нічого зробити, то й зробив найлїпше, що не робив нїчого. Отже коли грецкі машини до киданя огню розпочали свою роботу, він дуже розсердив ся і его напав кашель та пчихане, як колись небіжчика старого Гіппіяса в Атинах, далеко сильнїйше як звичайно, а що він був вже старшим чоловіком, то від того великого кашлю почали єму майже всї зуби хитати ся, ба, один таки випав. Що він і не нашукав ся за тим зубом, котрий упав в пісок, але не знайшов его, та лиш зітхнув і відозвав ся до тих, що стояли коло него: „Сей край вже не мій і я его не покорю; що тут це було моє, то лишило ся тепер для зуба". А що боги так дали, що єму тепер все ясно стало, то він пішов на скитийский трірем, а відтак на перевозовий корабель, котрий мав завезти его до Терґесте (Триесту). А до тих, що єму радили, щоби він вертав до Візантиї, до свого великодержця, сказав він покивавши головою: „Чоловік не знає, що его чекає". Бо він страшно боявся великодержця.

Отже коли то все так стало ся, казали Єллини, крім згаданих вже повисше машин вивести ще й досить значну скількість пішого войска і дали єму за команданта Вассоса, сина Вассоса. Той казав тогди оголосити народови, що збігав ся до него на острові, що він хоче его освободити. А своїм людем, як то многі розповідали, сказав він так: Нехай ріжуть дрібний товар кретийский, скілько хто схоче, бо преці лїпше, щоби він дістав ся войску, як кому иншому. А я тому не дивую ся. А всеж таки сумнївають ся, чи боги дозволять їм вернути цїло до Єллади, бо Пітия у Візантиї преці наконець виразно заговорила, а в тріремів чужинців, що стояли коло острова, вийшли на беріг гопліти (стародавне грецке войско, убране в залїзо). А менї пригадало ся пророцтво, яке віщий Бакіс вискавав перед 2400 лїтами; оно ось так гласить:

Коли чужинець у воду моря пустить свої линви,
Дивись, що-б ти від Крети відступивсь з своїми [суднами.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	5.55	2·06	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·08	2·19	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що поведілка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова 2)	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води 4)	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович 5)	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович 6)	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова 7)	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

1) Від 1 червня до 30 вересня. 2) Від 10 липня до 31 серпня. 3) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. 4) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. 5) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. 6) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. 7) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. 8) Від 16 червня до 31 серпня що день. 9) Від 16 червня до 31 серпня в неділї і сьвята. 10) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він ріжнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.